

СВІТОВИЙ ДОСВІД ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КАПІТАЛУ В НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ ДЕРЖАВИ

Жовтуха А.І.,

*студентка кафедри обліку, оподаткування, публічного управління та адміністрування
Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: zhovtuhaa98@gmail.com*

Архипенко С.В.,

*к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування,
публічного управління та адміністрування
Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг, Україна,
e-mail: arkhyenko@knu.edu.ua
ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-6403-7556>*

Світовий економічний досвід свідчить про те, що майже всі країни власними силами не в змозі розвинути свою ж економіку без залучення та використання внутрішнього і зовнішнього інвестиційного капіталу. Тому варто розглянути існуючий світовий досвід щодо залучення додаткових коштів у державу. Вивчення сучасного досвіду Китаю, Ірландії та США показує, що ці країни йдуть шляхом створення профільованих організацій, що займаються повним переліком питань, пов'язаних з інвестиційною діяльністю, включаючи і формування інвестиційної привабливості.

Китай є одною з країн, що стрімко розвивається. Саме тому не можна не звернути увагу на його інвестиційну політику. В результаті ефективної діяльності держави по залученню іноземного капіталу Китай досягнув успіху та продовжує завойовувати зарубіжні ринки. Урядом Китаю був сформований список пріоритетних галузей («мережі для експорту»), ними стали легка промисловість та електроніка. На їх розвиток надавалися субсидії на придбання сировини і модернізацію заводів [2].

Головна мета даної програми полягала в збільшенні кількості і поліпшенні якості китайських товарів, що експортуються на закордонний ринок. Компаніям, які контролюють більше ніж на 25% іноземними інвесторами і входять до складу «мереж», надавалися спеціальні пільги та доступ до кредитів Центрального банку Китаю. В даний час ці компанії виробляють понад 80% китайських експортних товарів. Також були зменшені мита на імпорт товарів, необхідних для виробництва експортної продукції.

З моменту вступу Китаю до Світової організації торгівлі (СОТ) китайський уряд прийняв низку важливих заходів, спрямованих на залучення в країну іноземного капіталу. Зазначені заходи, зокрема, передбачають: лібералізацію регулюючого режиму; зниження тарифів; зняття обмежень на інвестування в ключові сектори сфери послуг, включаючи телекомунікації, страхування, торгівлю, логістику та ін. Нові умови полегшили доступ на китайський ринок не тільки великим транснаціональним корпораціям, а й малим і середнім зарубіжним компаніям. В результаті чого значно виріс приплив в країну капіталу у вигляді прямих іноземних інвестицій.

Сучасна Ірландія є порівняно молодою державою, яка одержала свободу від британської колонізації лише в 1949 р. У 1970-х - початку 1980-х рр. вона заслужено відносилася до списку найбільш економічно слабких європейських держав. В країні період стрімкого зростання почався тільки з середини 1980-х. За цей час в Ірландії активно розвивалися високі технології і фінансовий сектор, що дозволило країні вийти в число технологічних і фінансових лідерів Європи, ставши головним стратегічним плацдармом для входу в Європейський Союз компаній з Азії та Америки.

Зокрема, в Ірландії відкрили свої філії, виробництва і штаб-квартири такі провідні світові IT - корпорації, як Apple, Google, Amazon, Microsoft, Facebook, Oracle, Dell, Intel, також лідери фармацевтичного світового ринку – Allergan, Glaxo Smith Kline, Novartis, Schering-Plough Pfizer, і т.д., [3].

У країні здійснюється активна державна інвестиційна політика. Підтримується розвиток дослідницьких центрів, технопарків та технологічних кластерів, формуються сприятливі умови для інвесторів, удосконалюються бездротові мережі передачі інформації. Багато зусиль спрямовано на активізацію залучення капіталу у високотехнологічні галузі економіки, де потенційним інвесторам пропонуються вигідні податкові умови. Інвесторам, що відкривають філії своїх підприємств в економічно відсталих районах країни, Агентство також надає допомогу шляхом надання спеціальних пільг.

Найбільший інтерес Ірландія викликала у компаній, що функціонують в області високотехнологічних виробництв, зокрема, займаються розвитком телекомунікаційних технологій, розробкою і створенням комп'ютерних систем, а також виробництвом косметики, фармацевтичних та хімічних препаратів, медичного обладнання та інвентарю для медичних установ, а також підприємств, що провадять діяльність у сфері нано- і біотехнологій.

Варто зазначити, що Ірландія входить в топ-10 всесвітнього рейтингу країн за показником якості життя своїх громадян, що вимагає регулярних надходжень до бюджету. До великої статті витрат відносяться щорічні державні витрати на освіту, охорону здоров'я, розвиток суспільства, культуру. Причому Ірландія, будучи країною з дуже маленьким внутрішнім ринком, не може допустити підвищення податків, що неминуче призведе до скорочення числа зарубіжних інвесторів.

В Сполучених Штатах Америки велику увагу приділяють чіткій державній інвестиційній політиці. Ще у 1998 році тут були організовані спеціальні міжнародні торговельні галузі в кожному штаті, що займаються залученням іноземного капіталу. Відповідно в кожному окремому штаті була сформована своя підприємницька зона, в якій передбачені великі пільги для зарубіжних інвесторів. Фінансове стимулювання тут здійснюється за рахунок пониження податкових ставок для інвесторів, надаються дотації та субсидії.

Інвесторам надають детальну інформацію щодо інвестиційної ситуації в будь-якому штаті, наявність робочих місць і кадрів, систему оподаткування і поточні ціни. Уряд США використовує такі методи. По-перше, це прямі фінансові заходи (надання кредитів), по-друге, фіскальні методи (пониження податкових ставок) і, по-третє, податкові пільги (податкові кредити).

Відповідно, особливу увагу приділяють проектам, які спрямовані на розвиток господарських галузей, які є пріоритетними у розвитку того чи іншого штату.

Поряд з цим, інвестиційна політика США характеризується сукупними підходами, що зорієнтовані на зміну комплектності фінансових, політичних та інфраструктурних умов, чинників розвитку інвестиційного клімату як в окремому штаті, так в країні в цілому. Взявши за основу даний підхід, створюються системи інтеграції підприємницької та фінансової галузей, відповідно об'єднуються фінансові ресурси держави і приватні особи, здійснюється об'єднання іноземних інвестицій та державних лабораторій, промислового сектора і фінансово-кредитних установ. Все це спрямовано на підвищення інвестиційної привабливості США.

Отже, результати проведеного дослідження інвестиційної привабливості свідчать про те, що в досліджених країнах склалися сприятливі умови для підвищення інвестиційної привабливості, учасники якого реалізують необхідні інструменти.

Список використаних джерел:

1. Досвід державного регулювання іноземних інвестицій у країнах світу. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://economicsissues.com.ua/zmist-zhurnalu/ekonomikasogodennya-aktualni-pitannya-ta-perspektivi-2012-1/dosvidderzhavnogoregulyuvannya-inozemnix-investicij-u-kra%D1%97nax-svitu>
2. Харина У. Я. Становлення і розвиток інвестиційної привабливості КНР / У. Я. Харина // Економічний вісник університету. - 2016. - Вип. 29(1). - С. 198-203. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2016_29\(1\)_26](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2016_29(1)_26).
3. Шевченко Н. І. Досвід системи державного гарантування іноземного інвестування в різних країнах / Н. І. Шевченко // Економіка та держава. – 2010. – № 4. – С. 143–143.